

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.109/2024/17.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2024. május 8. napján megtartott tárgyaláson meghozta és kihirdette a következő

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntetének kísérlete és más bűncselekmények miatt ellen indított büntetőügyben a fellebbezéssel érintett Terhelt1 III. rendű vádlott vonatkozásában a Miskolci Törvényszék 2023. december 15. napján kihirdetett 20.B.29/2021/284. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 8.400 (nyolcezer-négyszáz) forint vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék 2023. december 15. napján kihirdetett 20.B.29/2021/284. számú ítéletével távollétes eljárás keretében Terhelt1 III. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdése és (8) bekezdésének I. fordulója alapján társtettesként elkövetett testi sértés büntetének kísérletében. Ezért 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztést börtön fokozatban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy Terhelt1 III. rendű vádlott tekintetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követően esedékes. A törvényszék elrendelte Terhelt1 III. rendű vádlott vonatkozásában a Szerencsi Járásbíróság 2016. november 23. napján jogerőre emelkedett 10.B.267/2016/5. számú ítéletével kiszabott 4 évi próbaidőre felfüggesztett 1 év 2 hónap fogházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetés végrehajtását. Az elsőfokú bíróság rendelkezett a bűnjelek sorsáról és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

[2] Az ítélet ellen a kihirdetését követően az ismeretlen helyen tartózkodó Terhelt1 III. rendű vádlott védője felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett. Az ítélet hirdetményi kézbesítését követően Terhelt1 III. rendű vádlott határidőben nem jelentett be jogorvoslatot. Az ügyészség az ügyben érintett valamennyi vádlott vonatkozásában tudomásul vette az érdemi határozatot.

[3] Az ítélet fellebbezés hiányában I. rendű, II. rendű, IV. rendű, V. rendű, VI. rendű, VII. rendű és tanú5né VIII. rendű vádlottakra elsőfokon jogerőre emelkedett.

[4] A védő az ítéltáblához eljuttatott fellebbezése indokolásában fenntartotta a felmentés érdekében is előterjesztett perorvoslatát és kifejtette, hogy a vádbeli napon kialakult dulakodásban résztvevők nagy számára figyelemmel nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, miszerint védenca okozta volna V. rendű vádlott sérülését, hiszen IV. rendű vádlott a tényállás értelmében arcul ütötte a macsétával V. rendű vádlottat. A védencre terhelő vallomást tevő tanúk elfogultak. A védenca nem kezdeményezett támadást. Mindezek ellenére bűnösség megállapítása esetén az enyhítő körülmények nagy nyomatékára tekintettel, különösen a jelentős időmúlás okán, a büntetés enyhítése végett bejelentett fellebbezését is fenntartotta.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.25/2024/2. számú átiratában az ítélet helybenhagyását indítványozta a fellebbezéssel érintett Terheltl III. rendű vádlottra a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598.§ (2) bekezdése alapján megtartandó tanácsülésen.

[6] Az ügyet az ítéltábla a Be. 598. § (2) bekezdése alapján 2024. február 21. napján tanácsülésre tűzte ki 2024. május 8. napjára.

Időközben azonban Terheltl III. rendű vádlott 2024. április 2. napjától más ügyben letartóztatásba került, ezért a vele szemben kibocsátott elfogató parancsot visszavonta az ítéltábla és intézkedett a Be. 752. § (1) bekezdése értelmében tárgyalás kitűzéséről jelen ügyben (BH2021.9.).

[7] Az ítéltábla a bejelentett fellebbezést a Be. 752. § (1) bekezdésének felhívásával tárgyaláson bírálta el.

[8] A másodfokú tárgyaláson Terheltl III. rendű vádlottat az ítéltábla kihallgatta és ismertette a III. rendű vádlott távollétében tartott tárgyalás anyagát. A III. rendű vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését.

[9] A védő az ítéltáblán megtartott tárgyaláson a fellebbezése indokolásában leírtakat fenntartva elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre tett indítványt.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az ítélet helybenhagyását indítványozta a fellebbezéssel érintett Terheltl III. rendű vádlott vonatkozásában.

Terheltl III. rendű vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez.

[10] A bejelentett fellebbezés eredményre nem vezetett.

[11] Az ítéltábla – a perorvoslat okára és irányára tekintettel – a Be. 590. § (1), (2), (7) és (9) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljesskörűen bírálta felül a fellebbezéssel érintett Terheltl III. rendű vádlott vonatkozásában. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás

helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A Be. fellebbezési rendszerében is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a védő perorvoslata a tényálláson keresztül támadta a bűnösség megállapítását, ezért korlátozott felülbírálatra nem kerülhetett sor.

[12] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást alapvetően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné.

[13] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, mely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében megjelölt megalapozatlansági okoktól.

[14] A megalapozott tényállás a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében irányadó a másodfokú eljárásban.

[15] Az elsőfokon eljáró törvényszék az ügy eldöntése szempontjából lényeges személyi és tárgyi jellegű, közvetlen, közvetett és származékos bizonyítékokat megvizsgálta és azokat egyenként és összességében is hibátlanul, a logika törvényei, az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. Az ügyben főként a személyi bizonyítási anyag volt a meghatározó. A törvényszék a vallomásokat nagy gondossággal, több oldalról, részletekbe menően elemezte és nem vétett hibát a mérlegelés során. A felülbírált ügyben az indokolás alapos, a bíróság valódi értékelő tevékenységéről adott számot.

[16] Terheltl III. rendű vádlott bűncselekmény elkövetését tagadó védekezését II. rendű, V. rendű, VII. rendű és tanú5né VIII. rendű vádlottak, továbbá tanú egyértelműen cáfolták. II. rendű, V. rendű, VII. rendű és tanú5né VIII. rendű vádlottak, valamint tanú7 tanú látták Terheltl III. rendű vádlottat macsétával a kezében a bűncselekmény helyszínén. V. rendű és VII. rendű vádlottak, továbbá tanú4, tanú6, tanú15, tanú16 és a tanú20k pedig szemtanúként számoltak be Terheltl III. rendű vádlott által kifejtett tettlegességről is. A vallomásukat a utcai történéseket illetően az elsőfokú bíróság által is megtekintett térfigyelő kamera által készített felvételek alátámasztották.

[17] Fontos a revízió e részében leszögezni, hogy megalapozatlansági ok hiányában, vagy a részbeni megalapozatlanság orvoslását követően a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ennek elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.).

[18] A tényálláshoz kötöttség a másodfokú eljárás egyik legfontosabb ténykérdést rendező szabálya, a védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok törvényes elsőbírósági értékelésén keresztül támadta a megalapozott tényállást, mely az idézett elv folytán eredményre nem vezethetett a Be. 593. § (1)-(3) bekezdéséből következőleg.

[19] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Tekintettel arra, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra kötelező, így a jogszabály értelmezése során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül (12/2001. (V. 14.) AB határozat, 42/2015. (XI. 14.) AB határozat).

A jogi indokolás hiányos, ha nem ismerteti az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot vagy a Kúria alkalmazható testületi állásfoglalásait. Növeli az indokolás meggyőző erejét, ha a bíróság hivatkozik korábbi hasonló vagy eltérő tartalmú bírósági határozatokra, szükség esetén jogirodalmi álláspontokra is.

[20] Utal rá az ítéltábla, különösen a magyar büntetőeljárásban is már hatályos részleges precedens jellegre, hogy az ügy elbírálásánál a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják (BH2020. 94., Kúria Bfv.I.486/2019.). Az elsőfokon eljáró törvényszék előbbi elvárásnak kifogástalanul eleget tett.

[21] Az irányadó tényállás alapján Terheltl III. rendű vádlott bűnösségére vont következtetés helyes, a cselekménynek a Btk. 164. § (1) bekezdése és (8) bekezdésének I. fordulata alapján társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérletekénti minősítése törvényes.

[22] Az elsőfokú bíróság helytálló érvekkel támasztotta alá, hogy miért testi épség elleni támadás volt megállapítható a Kúria 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatának elvi iránymutatása folytán.

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettét az emberölés büntettének kísérletétől az határolja el, hogy az elkövetőt testi sértés okozásának vagy a sértett megölésének – akár egyenes, akár eshetőleges – szándéka vezette-e (BH2003.1. és BH2004.348.).

[23] A törvényszék helyesen fejtette ki, miszerint a bizonyítási eljárás alapján megállapítható volt, hogy Terheltl III. rendű és IV. rendű vádlott olyan eszközt (macséta) használt a cselekmény elkövetése során, amely az általános emberi tapasztalat értelmében alkalmas életveszélyes jellegű sérülések okozására, akár az emberi életet is ki lehet vele oltani.

A cselekmény elkövetése során Terheltl III. rendű és IV. rendű vádlott a macséta élével V. rendű vádlott fejére mért ütések. Köztudott tény, így Terheltl III. rendű és IV. rendű vádlott előtt is ismert, hogy fejben olyan szerv (agy), illetve fontos verőerek helyezkednek el, amelyek sérülése életveszéllyel járhat.

Terheltl III. rendű és IV. rendű vádlott ezen tudás birtokában, a körülményekbe belenyugodva, eshetőleges szándékkal követték el cselekményüket, abban a tudatban, hogy amennyiben támadásuk céljt ér, V. rendű vádlott akár életveszélyes sérülés következményeivel számolhat.

A tényleges életveszélyes sérülés elmaradására csak V. rendű vádlott hozzátartozóinak elhárító magatartása, valamint a gyors orvosi ellátás miatt került sor.

[24] A vádbeli napon Terhelt1 III. rendű vádlott szám alatti ingatlana udvarán családi ünnepséget tartott, amikor az utcáról I. rendű vádlott provokatívan bekiabált. Ekkor az ingatlanról többen kimentek az utcára, ahol dulakodás alakult ki. Néhány perc múlva Terhelt1 III. rendű vádlott kezében macsétával is kirohant az utcára, noha őt semmilyen támadás nem érte. Esetében jogos védelmi helyzet kérdése így fel sem merült.

[25] A büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket csaknem teljeskörűen feltárta az elsőfokú bíróság.

[26] A Kúria 56. BK véleményének III./3. pontja kiemeli, hogy a bűncselekmény tárgyi súlyát nagymértékben a cselekmény káros következményei határozzák meg, ezért azokat a büntetés kiszabásánál mindig figyelembe kell venni. A káros következmény lehet pénzben kifejezhető kár, hátrány, gyógytartammal jellemezhető sérülés; ezek nagyságát mennyiségileg is meg lehet határozni.

Van olyan káros következmény, amely nem mérhető, pl. a nemi erkölcs elleni bűncselekményeknél a pszichikai következmények; és jelentkezhetsz az veszély formájában, valamely hátrányos helyzet bekövetkezésének közvetlen lehetőségében. Ezek nagyságát mennyiségileg nem lehet ugyan meghatározni, de az általában megállapítható, hogy enyhe, közepes vagy súlyos fokúak.

[27] Az előbbiekből következik, miszerint további súlyosító körülmény, hogy V. rendű vádlott bal szeme sérülése maradandó fogyatékoságként értékelendő.

[28] Az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokon eljáró bíróság helytállóan választotta meg a joghátrányokat, azok neme és mértéke kellően szolgálja az általános és egyéni megelőzés elvét, továbbá megjeleníti az egyéniesítés és a belső arányosság követelményét, valamint tükrözi a hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatot is. A szabadságvesztés esetén a középértéktől való eltéréstől is megalapozottan döntött a bíróság.

[29] A védelem által enyhítés érdekében is bejelentett jogorvoslat eredményre nem vezetett.

[30] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek.

[31] Az ítéltábla a kifejtettekre figyelemmel a bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdésének felhívásával helybenhagyta.

[32] A másodfokú eljárásban felmerült büntető költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 613. § (1) bekezdésén és az 574. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

[33] A Be. 451. § (2) bekezdésének c) pontja kimondja, hogy a határozat bevezető része tartalmazza: ha a bíróság a határozatot tárgyaláson hozta meg, a bírósági eljárás helyét, a bírósági eljárás formáját, és azt, hogy az eljárás nyilvános volt-e.

[34] A bíróság tehát a határozatot tárgyaláson, nyilvános ülésen vagy tanácsülésen hozza meg. A tárgyalás vagy nyilvános ülés esetén a határozat – ha több tárgyalás volt az ügyben, külön tárgyalási napokra jelezve – a nyilvános vagy zárt jellegére való utalást is magában foglalja, továbbá a Be. 438. § (2) bekezdése alapján külön feltüntetve azt is, ha a zárt tárgyaláson hozott határozatot nyilvánosan hirdeti ki (Kommentár a büntetőeljárás törvényhez, főszerkesztő Dr. Polt Péter, Wolters Kluwer Hungary, Budapest, 2018.).

[35] A Be. 561. § (1) bekezdése folytán az ügydöntő határozat bevezető részében kell feltüntetni a tárgyalási napokat is.

[36] Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a nyilvános tárgyalás esetén a folytatólagos, megismételt megnevezések használata a bírósági eljárás ezen formájánál a törvény szövegéből nem vezethetőek le.

Debrecen, 2024. május 8.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. előadó bíró, Dr. Sörös László sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 20.B.29/2021/284. számú ítélete a fellebbezéssel érintett Terheltl III. rendű vádlott vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla Bf.II.109/2024/17. számú másodfokú határozatával a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. május 8.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke